

DGG-001-001571 Seat No. _____

B. A. (Sem. V) (CBCS) Examination

April / May - 2015

Sociology: Paper - XVI

(Educational Sociology)

Faculty Code: 001 Subject Code: 001571

			,		
Time	. : 2	1 H	ours]		[Total Marks : 70
સૂચના	ı :	(1)	બધાજ પ્રશ્નો ફરજીયાત છે.		
		(2)	દરેક પ્રશ્નના જવાબ મુખ્ય ઉતરવ	ાહીમાં	આપવા
1	M.C.	Q. ઉ	ત્તરવહીમાં જવાબ લખો.		20
	(1)	1932	માંએ "The Sociolog	gy of	Teaching" ગ્રંથ લખો.
		(A)	વિલાર્ડ વેલરે	(B)	ઓટવે
		(C)	એંજલ	(D)	સુમા ચિટનીસ
	(2)		દેશની શિક્ષણનીતિનું ઘડત૨	કરે છે	
		(A)	શિક્ષણ વ્યવસ્થા	(B)	ધર્મ વ્યવસ્થા
		(C)	અર્થ વ્યવસ્થા	(D)	રાજય વ્યવસ્થા
(3)			સંપત્તિનું સર્જન અને તે	ોનું વિ	સર્જન કરે છે.
		(A)	અર્થ વ્યવસ્થા	(B)	રાજય વ્યવસ્થા
		(C)	શિક્ષણ વ્યવસ્થા	(D)	એકપણ નહી
	(4)	ભારત થઇ દં	માં માં મફત અને ફર)	જીયાત	પ્રાથમિક શિક્ષણની જોગવાઇ
		(A)	વિધાન સભા	(B)	સંસદ
		(C)	બંધા૨ણ	(D)	એક પણ નહી.

(5)		એટલે સ્ત્રી-પુરૂષનાં શિક્ષણ	વચ્ચે :	અંતર કે અસમાનતા			
	(A)	જેન્ડરગેપ	(B)	લીંગભેદ			
	(C)	જાતિભેદ	(D)	એક પણ નહી.			
(6)	ઓગર હતા.	સ્ટ કોમ્ટે દેશના ર	સમાજક	તાસ્ત્રી તરીકેની નામના ધરાવતા			
	(A)	જર્મની	(B)	કાં સ			
	(C)	અમેરિકા	(D)	ભારત			
(7)	એમિલ	લ દુર્ખેઇમનું ''શિક્ષણ અને સમાજ	૪'' પુર	ત્તક સાલમાં પ્રગટ થયું			
	(A)	1912	(B)	1923			
	(C)	1924	(D)	1922			
(8)		ડશાસ્ત્રનો એક વિશિષ્ટ અભ્યાસ ત .ર્સિટીનાં અર્થશાસ્ત્ર વિભાગમાં શરૂ	_				
	(A)	કલકત્તા	(B)	મુંબઇ			
	(C)	મદ્રાસ	(D)	દિલ્હી			
(9)	) નેતૃત્વ નીચે 1952 માં ઇન્ડિયન સોશિયોલોજીકલ સોસાયટીની સ્થાપના થઇ						
	(A)	શ્રીનિવાસ	(B)	મુકરજી			
	(C)	જી.એસ.ધૂર્પે	(D)	આઇ.પી.દેસાઇ			
(10)	0) યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ કમિશનની સ્થાપના સાલમાં થઇ						
	(A)	1915	(B)	1963			
, ,	(C)	1964	(D)	1953			
(11)		સાલમાં શિક્ષણના સમાજશ					
	"Papers in the sociology of education in India" – NCERT દ્વારા પ્રકાશીત થયો.						
	(A)	1957	(B)	1967			
, ,	` /	1977	(D)	1987			
(12)	• • • • •	સાલમાં રાષ્ટ્રિય શિક્ષણનીતિ	અમલ	માં આવી			
	(A)	1985	(B)	1987			
	(C)	1986	(D)	1988			

2

[Contd...

DGG-001-001571]

(13)	''મિશ	ષાન ઇન્ડિયા''નું	પુસ્તક	છે.
	(A)	એ.પી.જે.અબ્દુલ કલામ	(B)	ગાંધી
	(C)	વેંકટરામન	(D)	હોમીભાભા
(14)		સાલમાં ભારતે I.N.S.A.T	સિસ્ટ	મ સ્થાપી
	(A)	1981	(B)	1983
	(C)	1984	(D)	1982
(15)		સાલમાં સૌ પ્રથમ નેશનલ ર	.પોર્ટસ	પોલીસી ઘડવામાં આવી
	(A)	1983	(B)	1985
	(C)	1984	(D)	1986
(16)		નાં મતે ''શિક્ષણ એટલે	ઔપ	યારિક કે સંસ્થાકીય શિક્ષણ''
	(A)	પાનુન્ઝો	(B)	પી.એચ.પ્રભુ
	(C)	ડેવી	(D)	રેમન્ડ હાઉસ ડિક્ષનરી
(17)		પરંપરા ભુતકાળ અને વર્તમ	ાન કા	ળ વચ્ચેની કડી છે.
	(A)	આર્થિક	(B)	સાંસ્કૃ તિ
	(C)	આંકડાકીય	(D)	ધાર્મિક
(18)		નાં મતે શિક્ષિત થવાની તક	વ્યકિત•	ની સ્વતંત્રતા માટે મહત્વની છે.
	(A)	ડ્રેઝ અને સેન	(B)	ડેવી
	(C)	એન્જલ	(D)	ઓટાવે
(19)	બાલવ	ાાડીના સ્થાપક હત	ι.	
	(A)	ડેવી	(B)	ફોબેલ
	(C)	પાનુન્ઝો	(D)	પી.એચ.પ્રભુ
(20)		સાલમાં રાષ્ટ્રીય યુવાનીતિ સં	ૌ પ્રથઃ	મ ઘડવામાં આવી.
	(A)	1983	(B)	1985
	(C)	1988	(D)	1986

(1) શિક્ષણના સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ આપી તેના કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરો. (2) ભારતમાં શિક્ષણના સમાજશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ-વિકાસ ટૂંકમાં વર્ણાવો. કોઇ પણ એકનો ઉત્તર લખો 10 (1) શિક્ષણનો અર્થઆપી તેના કાર્યોની ચર્ચા કરો. (2) સામાજિક ગતિશીલતાનો અર્થ આપી તેનો શિક્ષણ સાથેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો. (અ) ટૂંકનોંધ લખો. (કોઇ પણ એક) 8 (1) શિક્ષણના સમાજશાસ્ત્રનું મહત્વ. (2) રાજ્યવ્યવસ્થાની શિક્ષણ વ્યવસ્થા પરની અસર (બ) ટૂંકનોંધ લખો. (કોઇ પણ એક) 8 (1) કુટુંબ વ્યવસ્થાની શિક્ષણ વ્યવસ્થા પરની અસર. (2) સામાજિક પરિવર્તન અને શિક્ષણપર તેની અસર. કોઇ પણ બે પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. 14 5 (1) શિક્ષણના સમાજશાસ્ત્રના સ્રોત-બૌદ્ધિકમૂળ (2) સામાજિક ગતિશીલતાના પ્રકારો. (3) શિક્ષણના હેતુઓ. (4) સામાજિક પરિવર્તનના સહાયક પરિબળ તરીકે શિક્ષણ.

કોઇપણ એકનો ઉત્તર લખો.

10

ENGLISH VERSION

Instructions:			(1) All questions are compulsory. (2) Write answers of all the questions in main answer sheet.		
1	M.C.	.Q.		20	
	(1)	"The	e sociology of teaching" was written k 932.	Dy	
		(A)	Vilard Velare (B) Otave		
		(C)	Angel (D) Suma Chitt	nis	
	(2)		is making education policy of	country.	
		(A)	Education system		
		(B)	Religion system		
		(C)	Economic system		
		(D)	State system		
	(3)		create and distribute property.		
		(A)	Economic system		
		(B)	State system		
		(C)	Education system		
		(D)	None of this		
	(4)		ndian has convenience about ation and compulsory education.	t free	
		(A)	Legislative Assembly		
		(B)	Parliament		
		(C)	Constitution		
		(D)	None of this		
DGG	3-001	-001	571] 5	[Contd	

(5)	means distance or inequality between men and women education.					
	(A)	Gender Gap	(B)	Casteism		
	(C)	Racesm	(D)	None of this		
(6)	Well known sociologist August Comte is from					
	(A)	Germany	(B)	France		
	(C)	America	(D)	India		
(7)	Amail Durkheaim's book "Education and Society" was published in					
	(A)	1912	(B)	1923		
	(C)	1921	(D)	1922		
(8)	As :	a special study of so University in e		gy was started at mics department in 1917.		
	(A)	Calcutta	(B)	Bombay		
	(C)	Madras	(D)	Delhi		
(9)	In 1952 Indian sociological society was founded in leadership of					
	(A)	Shreenivas	(B)	Mukherji		
	(C)	G.S. Ghurye	(D)	I.P. Desai		
(10)	"University Grant Commmission" was founded in					
	(A)	1915	(B)	1963		
	(C)	1964	(D)	1953		
(11)	) First important book on sociology of education "paper in the sociology of education in India" was published by NCERT in					
	(A)	1957	(B)	1967		
	(C)	1977	(D)	1987		
(12)	Nat	ional education poli	cy wa	as authorized in		
	(A)	1985	(B)	1967		
	(C)	1977	(D)	1987		

		ssion India" is writt	con by	·•		
	(A)	A.P.J. Abdul Kala	ım			
	(B)	Gandhi				
	(C)	Venkat Raman				
	(D)	Homi Bhabha				
(14)	Indi	an founded INSAT	$\operatorname{syst}\epsilon$	em in		
	(A)	1981	(B)	1983		
	(C)	1984	(D)	1982		
(15)	Firs	t nationalist sports	polic	y was made in		
	(A)	1983	(B)	1985		
	(C)	1984	(D)	1986		
(16)	_	nion of is 'tutional education'		ation means formal or		
	(A)	Panunza				
	(B)	P.H. Prabhu				
	(C)	Devi				
	(D)	Remond House Di	iction	ary		
(17)	tradition is a chain between the past and					
	pres	ent				
	_	ent Economic	(B)	Cultural		
	(A)		(B) (D)			
(18)	(A) (C) Opin	Economic Statistic	(D) opport	Religious cunty for education is		
(18)	(A) (C) Opin	Economic Statistic nion of is o	(D) opport	Religious cunty for education is		
(18)	(A) (C) Opin impo (A)	Economic Statistic nion of is contant for freedom	(D) opport of a p	Religious cunty for education is person.		
(18)	(A) (C) Opin impo (A) (C)	Economic Statistic nion of is cortant for freedom Draz amd Sen	(D) opport of a p (B) (D)	Religious cunty for education is person. Devi Otave		
	(A) (C) Opin impo (A) (C)	Economic Statistic nion of is cortant for freedom Draz amd Sen Angel	(D) opport of a p (B) (D)	Religious cunty for education is person. Devi Otave		
	(A) (C) Opin impo (A) (C)	Economic Statistic nion of is ortant for freedom Draz amd Sen Angel was founder	(D) opport of a p (B) (D) r of T	Religious cunty for education is person. Devi Otave Balwadi'. Fobel		
	(A) (C) Opin impo (A) (C) (A) (C)	Economic Statistic nion of is contant for freedom Draz amd Sen Angel was founded Devi Ponuzo	(D) opport of a p (B) (D) r of T (B) (D)	Religious cunty for education is person. Devi Otave Balwadi'. Fobel		
(19)	(A) (C) Opin impo (A) (C) (A) (C)	Economic Statistic nion of is contant for freedom Draz amd Sen Angel was founded Devi Ponuzo	(D) opport of a p (B) (D) r of T (B) (D)	Religious cunty for education is person. Devi Otave Balwadi'. Fobel P.H. Prabhu		

2	Write any one answer.						
	(1)	Give the meaning of Sociology of Education. Describe the subject matter.					
	(2)	Describe the development of educational sociology in India.					
3	Write any one answer:						
	(1)	Give the meaning of education and discuss its functions.					
	(2)	Give the meaning of social mobility. Explain the relation with education.					
4	(a)	Write short notes: (any one)	8				
		(1) Importance of educational sociology					
		(2) Effect of state system and education system					
	(b)	Write short notes: (any one)	8				
		(1) Effect of family system and education system					
		(2) Social change and effect on education.					
5	Write short note: (any two)						
	(1)	The sources of educational sociology.					
	(2)	Types of social mobility					
	(3)	Objectives of education					
	(4)	Supporting factor of social change as education					